

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIJ-503/11-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Nová Ves u Světlé, okres Havlíčkův Brod
Sídlo:	Nová Ves u Světlé 33, 582 91 Světlá nad Sázavou
IČO:	75 017 296
Identifikátor:	600 086 852
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Marií Libosvárovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	obec Nová Ves u Světlé
Místo inspekční činnosti:	Nová Ves u Světlé 33
Termín inspekční činnosti:	14. a 15. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Všechny součásti jsou umístěny v nevelké dvoupodlažní budově v centru obce, v blízkosti silnice.

V době konání inspekční činnosti bylo v jednotřídní mateřské škole zapsáno 19 dětí, což představuje naplněnost 105,5 % vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu dětí. Počet dětí se ve srovnání s předchozími lety zvyšuje. V posledním roce před vstupem do základní školy je 7 dětí, odloženou školní docházku nemá žádné dítě. Úplata za předškolní vzdělávání je pro tento školní rok stanovena ve výši 250 Kč. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Jen si děti všimněte, co je krásy na světě (ŠVP PV).

Základní škola je tvořena jednou třídou, v letošním školním roce se v ní vzdělává 13 žáků 1. až 4. ročníku, což představuje naplněnost 43 % vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu. Podle sdělení ředitelky školy je demografický vývoj příznivý a počet žáků bude stoupat.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) s názvem Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.

Pro zájmové vzdělávání ve školní družině je vypracován Školní vzdělávací program pro školní družinu Jen si děti všimněte, co je krásy na světě. Tento dokument je v plném souladu s požadavky vyjádřenými školským zákonem. Jeho realizace nebyla předmětem inspekční činnosti.

Pro děti i žáky je k dispozici upravená, dobře vybavená školní zahrada a nevelký pozemek pro pěstitelské práce. Zahrada slouží i pro rekreační pobyt žáků o přestávkách. Škola nemá tělocvičnu, využívá sál kulturního domu, který splňuje základní podmínky pro tělovýchovné aktivity. K dispozici je pečlivě udržované obecní hřiště s umělým povrchem a zatravněné hřiště na kopanou. Všechna sportoviště jsou snadno dostupná. Škola vzhledem k výhodě svého prostředí často zařazuje aktivity v přírodě.

Od poslední inspekční činnosti došlo k pozitivnímu posunu v oblasti materiálních podmínek. Mimo jiné byla vkusně a účelně upravena školní zahrada, rekonstruována školní kuchyně, pořízen nový žákovský nábytek, zkvalitněno vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV a ŠVP ZV

Mateřská škola

Na základě požadavků školského zákona ředitelka školy vydala ŠVP PV a zveřejnila jej na přístupném místě ve škole. Vzdělávací program vychází z místních podmínek školy. Hlavní cíle školy korespondují s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV), v průběžných cílech je kladen důraz na výchovu ke zdravému životnímu stylu, ochranu přírody, rozvíjení komunikace a kladných mezilidských vztahů. Vzdělávací nabídku obohacují divadelní představení pro děti, výlety, exkurze apod. Komparační textová analýza ŠVP PV prokázala, že k dosažení souladu se zásadami RVP PV dokument vyžaduje doplnění v oblasti obsahu vzdělávání. Současné nastavení integrovaných bloků nezahrnuje očekávané výstupy nebo činnosti ve vztahu ke stanoveným záměrům. Naplňování vzdělávacího programu je podporováno prostředky informačních technologií.

Vzdělávací činnost mateřské školy probíhala v poměrně stísněném prostředí herny, přesto měly děti vzhledem k možnostem zařízení zajištěné odpovídající materiální podmínky, mohly si samostatně volit z více nabízených činností. Učitelky se snažily o diferencovanou výuku, využívaly různé formy a metody práce. Motivace frontální činnosti byla přizpůsobena spíše starším dětem, přesto se mladší děti poměrně dobře zapojovaly. Při zařazení prožitkového učení, nebyl plně využit jeho účel a smysl. Spontánní a řízené činnosti byly poměrně vyvážené, děti spolupracovaly, ale ne vždy se s chutí zapojovaly, což bylo nejvíce zřejmé v případě zadání samostatné práce. O nevhodnosti zařazení této činnosti svědčí i skutečnost, že všechny děti neměly možnost dokončit zadaný úkol. Zcela chybělo zhodnocení výsledku činností, ocenění pokroku či úspěchu. S nadšením děti kvitovaly zařazení pohybu spojeného s projekcí a hudbou. Byly vedeny k dodržování společně vytvořených pravidel interakce. Komunikativní dovednosti sice byly rozvíjeny, nicméně při verbálním projevu učitelek nebyla věnována dostatečná pozornost užívání spisovného českého jazyka. V rámci úspěšného naplňování ŠVP PV jsou podporovány gramotnosti předmatematická, předčtenářská, přírodovědná, sociální a informační a jsou postupně rozvíjeny klíčové kompetence. Škola vytváří dětem podporu v dosažení úspěchu na základě jejich možností a schopností. Jejich výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány.

Významnou zpětnou vazbou je přímé sledování pokroků dětí při přechodu na 1. stupeň základní školy. Velmi pozitivně lze hodnotit také provázanost a spolupráci mateřské a základní školy, zejména v organizování společných školních a mimoškolních akcí.

Základní škola

Školní vzdělávací program vychází z podmínek školy. Jeho cílem je pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvoj kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Pro dosažení plného souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání je třeba ještě školní vzdělávací program doplnit o distribuci a rozpracování očekávaných výstupů a upřesnit některé výchovné a vzdělávací strategie.

Pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je ve škole zaveden funkční systém, který využívá spolupráci s příslušným poradenským zařízením. V letošním školním roce zatím nemá doporučení k integraci žádný žák. Účinně je zajištěna logopedická péče.

V rámci prevence školních úrazů jsou děti i žáci pravidelně seznamováni s bezpečnostními riziky, počet úrazů je minimální.

Podmínky neúplné školy s 1. až 4. ročníkem v jedné třídě kladou vysoké nároky na přípravu zaměstnání žáků ve vyučovacích hodinách. Na úspěšném plnění těchto nároků se ve sledovaných hodinách pozitivně projevila promyšlená příprava na výuku, u ředitelky školy také získané pedagogické zkušenosti. Úkoly pro jednotlivé skupiny byly vhodně voleny, zadávány stručně, s využitím návyků žáků k samostatné práci. Vyučující vystupovaly důsledně a trpělivě, účelně upozorňovaly na problematické pasáže učiva. Ve většině sledovaných hodin se žáci díky častému střídání forem práce a průběžnému povzbuzování vydrželi koncentrovat na práci po celou dobu vyučovací hodiny. Kladně lze hodnotit vedení žáků k práci s chybou, kontrola výsledků činností nebyla odkládána a žáci měli možnost ji provádět také samostatně. Cílevědomě byla utvářena klidná a přátelská pracovní atmosféra, žáci se neobávali požádat o pomoc nebo dodatečné vysvětlení.

Při realizaci projektu Evropské unie Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách je využívána možnost individualizace. Žáci jsou v průběhu týdne rozdělováni do skupin podle věku, což výrazně zvyšuje účinnost výuky.

Škola ve svém školním vzdělávacím programu mimo jiné akcentuje environmentální výchovu. Důsledně pro ni v rámci svých možností vytváří podmínky a přirozeně ji začleňuje do výuky. Využívá pro ni školní zahradu, vycházky do přírody, návštěvy výstav. Organizuje ekologicky zaměřené projekty. Ve většině sledovaných hodin s přírodovědným zaměřením byla u žáků účinně rozvíjena přírodovědná gramotnost.

K rozvoji čtenářské gramotnosti přispívalo důsledné vedení žáků k chápání a následné interpretaci přečteného. Škola pravidelně organizuje návštěvu knihovny.

Matematická gramotnost byla rozvíjena s vedením žáků k samostatnosti při plnění úkolů. Vhodně bylo zařazováno řešení početních příkladů na počítači.

Podmínky pro rozvoj informační gramotnosti jsou plánovitě rozvíjeny. Od letošního školního roku je k dispozici interaktivní tabule. Počítače jsou umístěny přímo ve třídě a jsou v nich instalovány vhodné výukové programy. Příležitostí pro další zkvalitnění prostředků ICT je realizace výše uvedeného projektu Evropské unie.

Nízký počet žáků ve třídě umožňuje sledovat úspěšnost každého žáka. Výsledky jejich práce jsou pravidelně vyhodnocovány. Vedle běžné výuky slouží k porovnávání výsledků také účast žáků v soutěžích a projektech. Cennou zpětnou vazbu přináší dále pravidelně získávané informace o úspěšnosti žáků na druhém stupni základní školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola je řízena koncepčně. Pedagogové působí jednotně. Dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu a přehledně. Rozhodnutí ředitelky školy, která vydává v režimu správního řízení, odpovídají příslušným ustanovením školského zákona.

Vzdělávání v mateřské škole v současné době zajišťují tři učitelky, z nichž je jedna nekvalifikovaná. Způsob personálního obsazení v počtu tří učitelek se sníženým úvazkem je na tak malém zařízení krajně nezvyklý. V souvislosti s přerozdělením úvazků nedochází k efektivnímu překrývání působení učitelek v době hlavní činnosti, zejména při pobytu venku. Překombinované se jeví i společné plánování a evaluace. V době inspekční činnosti probíhala souběžně s činností kroužku angličtiny v základní škole i výuka v mateřské škole. Obě zaměstnání měla být podle aktuálního nastavení pracovní doby zajištěna jednou učitelkou. Výuku v mateřské škole v této době zajišťovala vychovatelka školní družiny, což je v přímém rozporu s uvedeným rozvržením pracovní doby.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy nevychází z evaluační činnosti a má tak pouze formální charakter. Do loňského roku se vzdělávání zaměřovalo na samostudium, což souvisí s omezenými finančními možnostmi školy.

Výuku v základní škole zajišťují dvě pedagogické pracovnice. Ředitelka školy, která působí jako třídní učitelka a vyučuje většinu hodin, splňuje podmínky odborné kvalifikace. Druhá vyučující získává odbornou kvalifikaci studiem na vysoké škole. Cenné poznatky má ředitelka prostřednictvím kontaktu s ostatními řediteli škol podobné velikosti v rámci projektu „Málotřídky společně“.

Prostorové podmínky mateřské školy byly pro školní rok 2011/2012 operativně přizpůsobeny plánovaným stavebním úpravám, které v tomto roce mají proběhnout. V době inspekční činnosti probíhalo vzdělávání v mateřské škole ve stísněném prostředí herny a v učebně základní školy, jež slouží mateřské škole v odpoledních hodinách jako ložnice. Vybavení herny je většinou zastaralé, nábytek neodpovídá antropometrickým požadavkům. Přesto je pozitivně hodnocena výzdoba interiéru budovy, na níž se podílejí

děti svými výrobky a pracemi a společně s učitelkami se jim takto daří zútulnit prostředí školy.

Výuka základní školy probíhá v prostorné a světlé učebně, která společně s chodbami s vystavenými výsledky prací žáků působí esteticky podnětně. V dopoledních hodinách je při dělení třídy na skupiny ještě využívána druhá učebna, která, jak je uvedeno výše, později slouží jako ložnice dětem mateřské školy. Obě třídy jsou vybaveny novým žákovským nábytkem umožňujícím výškové nastavení. Omezení dané stísněnými prostorovými podmínkami se do jisté míry daří kompenzovat promyšlenou organizací činností a realizací aktivit mimo budovu školy. Ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem připravuje stavební úpravy, které prostorové podmínky zkvalitní.

Dostatečná pozornost je věnována podmínkám zajištění ochrany dětí a žáků před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace. Minimální preventivní program je konkrétní, pravidelně vyhodnocovaný a koresponduje s podmínkami školy.

Škola dodržuje podmínky k přijímání dětí a žáků podle příslušných právních předpisů. V dostatečném časovém předstihu a standardním způsobem informuje rodičovskou veřejnost o své vzdělávací nabídce, o způsobu přijímání k předškolnímu a základnímu vzdělávání a o službách, které poskytuje.

Škola hospodaří zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu tj. s přímými náklady na vzdělávání a s účelově určenými finančními prostředky na rozvojové programy. Z finančních prostředků obce byly hrazeny provozní náklady. Velmi aktivně si ředitelka školy počíná při snaze získat další finanční prostředky. V letošním školním roce bylo možné mimo jiné věnovat ke zlepšení materiálního vybavení školy částku 300 000 Kč, kterou se podařilo obdržet po úspěchu v projektu organizovaném komerční firmou. V minulém období byla v rámci jiného projektu a také svépomocí vybudována nová školní zahrada.

Vedení školy si uvědomuje význam spolupráce s rodičovskou veřejností. Škola je otevřená rodičům, nabízí jim informace obvyklými způsoby. Do výše uvedených projektů zaměřených na zlepšení materiálních podmínek se škole velmi úspěšně daří zapojovat rodiče a další veřejnost a spolupracovat se zřizovatelem. Povinnosti vůči školské radě jsou plněny. Společně s dalšími organizacemi jsou pořádány školní i mimoškolní akce pro žáky a jejich rodiče.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy se uskutečňuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a realizovanými vzdělávacími programy.

Školní vzdělávací program mateřské školy zatím není v souladu s příslušným rámcovým programem. Dokument vyžaduje doplnění v oblasti obsahu vzdělávání. K tomu byla stanovena lhůta k odstranění nedostatku. Také školní vzdělávací program základní školy vyžaduje dílčí úpravy pro uvedení do úplného souladu s příslušným rámcovým programem.

Rovnost přístupu ke vzdělání je zajištěna, při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání škola postupuje v souladu s právními předpisy.

Zvolené výchovné a vzdělávací strategie podporují osvojování klíčových kompetencí dětí. Je rozvíjena vstřícná pracovní atmosféra. Prostředí pro vzdělávání v mateřské škole však není zatím příliš příznivé.

Základní škola rozvíjí osobnost žáků a postupně začíná uplatňovat výchovné a vzdělávací strategie, které podporují vyšší efektivitu osvojování klíčových kompetencí. Pedagogové

na základě promyšlené přípravy většinou úspěšně eliminují nevýhody neúplné školy a využívají výhody práce v malém kolektivu s věkově různými skupinami žáků. V klidné a vstřícné pracovní atmosféře jsou žáci vedeni ke zdravému sebevědomí a samostatnosti.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání dětí v mateřské škole a žáků v základní škole jako standardní.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. 1. 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění výše uvedeného nedostatku. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Miroslav Pospíšil, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

M. Nováková v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Pavla Srnská v. r.

V Jihlavě dne 7. prosince 2011

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Marie Libosvárová, ředitelka školy

M. Libosvárová v. r.

V Nové Vsi u Světlé dne 12. 12. 2011

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.